

PROZA

Marjan Tomšič

Vetra

– Jaz sem kot skala, kot kamen. Te jezi, ker ne moreš prodreti vame? Ker me ne moreš osvojiti? Poljubljaš me, božaš, a jaz se ne odzivam. Dotikaš se golega ramena, mi božaš prsi, roka drsi čez trebuh...

– In ti ničesar ne čutiš?

– Hm...

– Torej se pretvarjaš!

– Saj še sama ne vem, kaj čutim do tebe.

Leživa v hotelski sobi številka dvesto pet in sva kot mož in žena, a hkrati kot prijatelja, tujca in celo sovražnika...

Namesto pižame ima nekaj, kar je podobno trenirki: zgornji del rumen, spodnji zelen. Nemogoča barvna kombinacija!

Obraz klasično lep, simpatičen.

Ali si je sploh želim? Tega njenega telesa, ki se dotika mojega?

– A veš, mi priznava, ko sva se pripeljala do hotela, me je stisnilo: Kaj sploh delam tu?! Kaj hočem, kaj se grem? In zgrabilo me je, da bi pobegnila. Tako noro in brezzvezno je bilo vse skupaj.

– Saj je še zmerom.

– Saj...

– Tudi meni ni jasno, kaj se dogaja. Še pred nekaj tedni sem bil zaljubljen...

– Še jo imaš rad, zelo.

– Vem.

– Pa ležiš z mano v hotelski sobi in se sprašuješ...

– ... se sprašujeva.

– Ampak to, kar sem doživela malo prej ob morju, je bilo zares ful!

Takoj ko sva prišla v hotel in odložila prtljago, sva stekla na obalo. Za nama je ostajal prazen hotel; grozljivo prazen. Daleč na jugu je norela vojna, turisti so se razbežali. Ogromen hotel, a v njem le pet gostov. Tišina je bila podobna kriku. In če si dobro prisluhnil, si slišal eksplozije. V sebi, globoko spodaj. Bilo je v zraku, lebdelo je, preteče mirovalo.

Obstala sva na peščeni obali. Črna gladina je odsevala luči treh ribiških čolnov. Plivkanje je bilo komaj slišno.

Nekaj časa je Vetra molče stala na pesku, nato pa se nenadoma odločila. Neverjetno hitro se je slekla do golega in stopila v morje. Najprej ji je voda segala do kolen. Mirovala je in nečemu prisluškovala, nato pa zabredla globlje. Legla je, se potopila. Bilo je oktobra in precej hladno. Vsa se je potopila. Tako je izginila in gladina se je umirila. Nato je planila gor in pognala proti nebu strašen krik. En sam krik. Voda okoli njenega telesa je zavrela, se zapenila. Nato je bilo spet vse tako kot prej: lebdela je na površini. Dolgo. Zelo dolgo.

Zbal sem se, da se bo kar naenkrat odločila in zaplavala v noč, daleč na odprto morje, in bo plavala, dokler ne bo onemogla in se potopila. Tako je naredila moja znanka: pogoltnila je trideset tablet in odplavala onstran.

Hotel sem jo poklicati, a me je nekaj zadržalo. Bil je notranji glas: Ne prekinjaj!

Pozneje mi je povedala: Če bi me takrat poklical in zahteval, naj pridem ven, bi te ubila! In ta njen KRIK.

Nekoč sem videl v neki reviji barvno fotografijo: V plitek zaliv so z elektronsko napravo zvabili jato delfinov. Nato so zaliv zaprli z mrežo in s čolnov streljali ujetе ribe. Voda je od krvi pordečila. Pretreslo me je in v hipu sem dojel: Krik teh delfinov je slišalo nebo.

Isto noč se mi je sanjalo o tem dogodku. Vse je bilo tako kot na barvni fotografiji. In tedaj sem zaslišal krik ujetih in umirajočih delfinov; to pravzaprav ni bil krik, ampak presunljiv otroški jok, in sem videl, kako je šinil iz krvavega zaliva srebrn žarek, tanek in hiter kot blisk. Predrl je ozračje planeta in izginil med zvezde. In v teh sanjah mi je bilo sporočeno: Gospod bo odgovoril!

Prišla je iz vode in kazala na odprto morje ter govorila: Sij! Ga vidiš?

Kak kilometer od obale je vodna gladina fluorescenčno žarela v čisti beli svetlobi.

Telo sem ji brisal z narobe obrnjenim suknjičem in se čudil, ker me ni niti malo vznemirjala, čeprav sem jo takrat prvič videl in čutil golo. Želel sem jo le čim hitreje obrisati, da bi se lahko oblekla in da se ne bi prehladila.

- To je bilo pa močno, je rekla, ko sva hitela v hotelsko sobo.

Ta dan, preden sva se odpeljala k morju, sva opazovala sončni zahod pod pokopališčem na Humu. Gor sva se pripeljala prav takrat, ko se je obla dotaknila obzorja. Vetra je okamenela, niti dihala ni. Stal sem ob njej in čez smaragdno zeleno nebo v mislih izpisoval glagolske črke njenega in svojega imena. To se mi je dogajalo najbrž zato, ker sva med potjo na Hum videvala polno teh glagolskih pomnikov.

Ko je sonce zdrsnilo za obzorje, se je takoj pojavil mrak. Vetra je hotela na pokopališče, pa sem jo prepričal, da tega ni storila. Rekel sem ji: Ko nastaja mrak, je zelo nevarno hoditi na britof.

- Zakaj?

- Ker se ti lahko kaj zgodi.

- Kaj?

- Že kaj slabega.
- Kaj slabega?
- Recimo: zbolíš, se ponesrečiš, ti kdo umre...

Ni verjela. Najbrž je čutila moj strah in ni vztrajala.

Ko sva prišla do obzidja, sva se ozrla na pokopališče. V hrastovi krošnji se je pojavila svetlobna kroglja; izžarevala je modrikast sij.

- Jo vidiš? sem jo vprašal.
- Vidim, a ne v krošnji. Na nebu. Tam visoko zgoraj.

Preostalo nama je še toliko dnevne luči, da sva si na hitro ogledala Hum, najmanjše mesto na svetu.

- Čudno, je rekla Vetra, tale cerkev je večja kot vse hiše tega mesteca skupaj. Le zakaj so potrebovali tako veliko svetišče?

In sva videla: bronasta vrata s stiliziranim volovskim rogom in okrašena z bronastimi diski, ki so ponazarjali letne čase... Pa županovo kamnito mizo z vsekanim mlinčkom; to je kvadratastim poljem za igro s kamenčki ali fižolčki. Tu so se po maši možje zabavali, čakajoč na kosilo. Pili so vino in bilo je slovesno.

Zdaj je mesto skoraj prazno. Res, ta praznina! Ta votlost. In to oddaljeno, komaj slišno pogrmevanje topov in eksplozije bomb... Tega ne zaznava zunanje uho, temveč notranje.

- Kdo bo rešil to ljudstvo?

V temi se po ogledu Huma peljeva proti Bujam. Nisva se še odločila, kje bova prenočila. Bi se vrnila v Koper? Ali pa bi se ustavila kar na Motovunu? Grožnjan?

Žarometa rišeta vzporednico izginjajoči reki Mirni.

Utrujena sva, zato molčiva. Dan je bil dolg, čeprav sva šla na pot šele ob enajstih. Iz Kopra najprej v Hrastovlje. Vse do te vasi je bila Vetra živčna, kot vzmet napeta. Našopana z norišnico domačih, neurejenih razmer. Pravzaprav s strupi razkrajajoče družinske celice.

- Potrpi, je rekla, da to spravim iz sebe.

Hitiva na hribček, ker nama je bilo rečeno, da je v cerkvi že ena skupina in da bi bilo dobro, če bi ujela skupno razlago. Ko prideva gor, najdeva prazno cerkev. Vse tiho, mirno, spokojno. Nad cerkvenim kristalom nebeška jasnina.

Vstopim pred njo, ona stoji zunaj in se dolgo obotavlja. Stojim pred oltarjem in se s prsti desnice dotikam belega, čipkasto obrobljenega prta ter zrem v podobo Boga nad sabo. Molim in prosim za Vetro:

Gospod,
usmili se tavajoče duše.

Naj ji plamenček tvoje ljubezni
kaže pot iz labirinta.

Vetra vstopi, sede v klop in zaječi...

Po vsej dolžini bočne stene PLES SMRTI.

Cerkev in dolino preleti jata helikopterjev. Med stenami pošastno odmeva. Trudim se, da bi ta hrup odmisli. Hočem videti in slišati le prizore: Adam in Eva v raj, njun izgon in sodba: V potu svojega obraza si bosta služila vsakdanji kruh! In: Adam zamahuje z motiko, Eva doji Ablo in Kajna, hkrati kuha in prede niti življenja.

Helikopterji se skrijejo za kraški rob in tišina kot božja roka lega na ranjeno dušo.

– Zakaj si zaječala? jo vprašam, ko se znajdeva zunaj obrambnega obzidja.

– Toliko je bilo tam vsega tega... te svetosti... energije... toliko smrti!

Vračava se v vas. Kamnitih hiš skoraj ni več. Vse so ometali, posodobili.

– Joj, kako sem žejna!

Oštirja ni, gostilna je zaprta, a priletna Šavrinka nama vseeno postreže s hladnim refoškom. Vetrta drži v roki šopek kraškega šetraja, ki ga je nabrala ob cerkvi. Tam so bile tudi drobne, drobne rožice, modre kresničke. Iskrice.

In tam mi je rekla: Zdaj sem že dobra. Zdaj sem TU.

To je pomenilo, da ji je uspelo vreči iz sebe porkarijo življenja: histerijo mesta in blaznost mrtve ljubezni.

Sedela je ob grmičku šetraja in videl sem, kako jo je beli ogenj kraških skal očiščeval; kako je upepeljal kupe smeti. Ko je končal svoje delo, je veter odpihnil pepel.

Bila je trgateg in ponudila so ji sladki muškat. Zbala ga je in šla sva po cesti mimo vinograda. V njem so ubrano peli neko nabožno pesem in slavili dobro letino, zlato sonce, toploto dneva, jasno in modro oktobra.

In izgubila sva se v minulem času, ko je bil zrak še čista dobrota, enako voda in vino in človekova misel in beseda in pogled in zemlja in stisk roke in najina ljubezen je bila ena sama dobrota.

Ženska, ki nama je bila ponudila vino, je tožila o svoji bolezni: rak na dojki, obe dojki amputirani...

– Le kako bi dojila Ablo in Kajna?

– Saj ju je že podojila, vzredila, vzgojila...

– Kam pa greva zdaj?

Z roko ji kažem podpeške stene in ji pripovedujem pravljico o slapu, ki se je še pred kratkim pahljačasto zlival v globino in šumel, da ga je bilo slišati prek globoke doline.

Zdaj ga ni več. Ko so minirali skale nad njim, to je bilo takrat, ko so gradili koprsko železnico, se je slap skril v podskalno jezero. Morda bi se še prikazal, pa ga vedno znova, vsak dan najmanj trikrat, potisne nazaj v globino ropot vagonov...

– Kam pa greva zdaj?

– Na Sv. Kikirik.

– Kako?

– Na Sv. Kikirik.

– Kaj je to?

– Planota nad Sočergo, na njej cerkva, pokopališče in duhovi prastarega mesta.

Ko prilezeva gor, se čas tega dneva že izteka. Planota je zalita z vijoličasto, puhasto mehko svetlobo. Bredeva po njej do kolen in čez. Mrtvi naju poželjivo opazujejo. Tudi oni bi radi čutili ta sladki radioaktivni puh.

Spreva se, ker trdi, da sem večni mladenič. To dokazuje z močnimi argumenti, a potem jo tudi jaz napadam in ji dokazujem, da je še vedno deklica. Večna deklica in – mati.

Sedeva na rob planote, obvisiva tik nad prepadom. Pod nama gradijo ob cesti carinarnico. Kmalu bo tukaj meja. Še ena meja.

– Quo vadis, homo sapiens? šepeta Vetra in si želi, da bi jo prijel za roko. Ne, tega si ne želi ona; jaz bi ji rad položil roko na ramo in rad bi ji povedal tretjo skrivnost: zgodbo o padleni angelu, ki se je po izgonu iz raja spremenil v človekov EGO.

– In ta padli angel pravkar postavlja še eno mejo, ji rečem.

Tisti hip se pojavi za najinima hrbtoma velik črn pes. Čisto tiho pritapka do naju in naju samo gleda.

Rafal se kot curek mnogih smrti razprši po belih skalah in ruj zakrvavi. Rdeče freske na posušeni travi. Freske na sivem istrskem kamnu in na belih, prebelih jertah.

– Že dolgo ni deževalo, kajne. Najmanj tri mesece.

Resnično: takšna je prava Istra: sivorjava, grenko trpka, a zdravilna kot plodovi črnega trna.

In tako se že v trdi temi pritipljeva do križišča in padeva v policijskoasedo. Pregledujejo dokumente. V naju so naperjene cevi avtomatskih pušk.

– Kaj imate v prtljažniku?

Kaj imam? Kaj jaz vem, kaj imam. Morda delfina v mini akvariju. Morda morski pesek in školjke. Ali pa bridko žalost.

To jih ne zanima, zato naju pustijo naprej.

In tako sva, kot sem že zapisal, prišla do Novigrada in prespala v hotelu Maestral.

Dopoldne naslednjega dne sva preživela ob morju. Vetra se nikakor ni mogla ločiti od njega. Tudi meni se ni nikamor mudilo. Ždela sva na toplem soncu in željno vpijala njegovo milost. Bili so, kot se je pozneje izkazalo, zadnji sončni dnevi; bili so zadnji dnevi dolgega, vročega poletja.

– Se ti ne zdi, me je vprašala, da se čas nekam čudno ukrivlja?

Čudno? Res je bilo nekaj narobe. Imela sva namen, da se takoj po zajtrku odpraviva in obiščeva ta dan še Motovun in Grožnjan, pa se nikakor nisva mogla ločiti od morja. Kar ždela sva tam in se prepuščala mirovanju. Čas naju je resnično odsvedral v neobstojanje; bila sva, a hkrati tudi ne.

Hladila je razboljeno dušo, jaz pa sem sedel ob njej in jo božal po laseh, ji poljubljal ramena in roke. Imel sem jo rad na čisto poseben način. Tako toplo rad. Ne kot mož in ne kot ljubimec in ne kot brat. Bilo je zelo poduhovljeno. Bilo je izven

vsega. Bila sva na nekem drugem planetu, v drugačnem svetu. Bila sva potopljena v mir, v blagodejno tišino. In bilo je toliko svetlobe, toliko razlite milosti!

Podmornice so krožile po zalivu, a naju niso mogle najti, čeprav so vojaki uporabili vso razpoložljivo tehniko. Zanje nisva obstajala. Tudi letala, ki so tulila nad nama, naju niso odkrila. Niti helikopterji in ne vohuni.

Čas, ki naju je skril v paralelni svet, je bil dober in zaščitniški. Pozno popoldne naju je odvrtil in znašla sva se v restavraciji KOLO. Tudi tu je bilo vse prazno. Natak naju je peljal k mizi, na katero je lila skozi šipo oranžnorumena svetloba.

Tu sva pila zlatorumeno malvazijo in jedla morske ribe; ona orado, jaz morski list. In natak je vse tako slovesno, prijetno, lahko, lebdéče. Blagoslovljeno. V vsej restavraciji sva bila sama, le pri točilni mizi je nekaj domačinov glasno komentiralo zadnje politične dogodke.

Ko sva pojedla in spila vino, sem jo nenadoma (in tega se sploh nisem zavedel) objel s pogledom, ji v duhu položil roke na ramena ter glasno molil nad njo v neznanem jeziku.

Molil sem kakšno minuto, nato pa odsekano utihnil. Med molitvijo me je gledala s široko razprtimi očmi in nemela. Ko pa sem umolknil, je bruhnila v zadrževan krohot. Kazala je proti točilni mizi, in tresoč se od smeha, govorila: Jih slišiš? Jih čuješ? Tudi oni...

Ozrl sem se in prisluhnul. Ljudje pri točilni mizi so se pogovarjali-molili vsak v svojem jeziku. To, kar sva čula, je bilo tako čudno in noro in smešno, da je zvilo tudi mene in sem tudi jaz butnil v krohot. In tako sva se oba smejala, a oni tega sploh niso slišali in so še naprej molili vsak v svojem jeziku. Bilo je, ko da bi poslušala predstavnike različnih plemen.

Utihi so prav tako nenadoma, kot sem prej jaz presekano končal z molitvijo nad Vetro. V hipu je nastala tišina.

Še potem, ko sva se vozila proti Grožnjanu, sva se smejala temu čudnemu, ona je rekla: odštekanemu klepetu.

V Grožnjan sva se pripeljala pozno, tik pred sončnim zahodom. Takoj ko je stopila iz avta, jo je potegnilo k zidu ljubezni. Ni vedela zanj, nikoli ni čula zanj, a vendar se je zatekla k njemu. Položila mi je obraz v dlani in zaihtela: Ljubim te.

In sva taval po praznih ulicah in iskala komaj vidne sledove te najine že davno pozabljene ljubezni.

In jih je našla: na kamniti okenski polici jo je čakala Alice iz devete dežele. Tako silno se je razveselila, tako zelo vzradostila, da je zaihtela, naslonila čelo na zid in se ni mogla več premakniti.

- Zajčki... je šepetala... zajčki čarodejni...

Bila je Vetra iz sanj, Vetra iz Pravljice.

In je rekla, da se mora zahvaliti Bogu, ker ji je vrnil otroštvo in čistost in blagost tistih davnih sanj. Zato sva šla proti cerkvi. Bil sem prepričan, da je zaprta, saj je bila

že skoraj noč. Pa je bila, o čudež, odprta, in sva vstopila. Vetra je sedla, se sklonila, zaječala. Dolgo se je pogovarjala z angeli, zelo dolgo.

Za oltarno mizo so prvi kristjani premagovali leve in tigre. Ukrotili so jih in ti so se plazili pred njimi in jim pokorno lizali roke in noge. Med kristjankami je bila tudi Vetra. Imela je dolge črne lase. Bila je višja in zelo lepa.

Ko sva odhajala, je stiskala Alice na prsi in bila pomirjena, tiha, odsotna. Rekla je: Zelo sem ti hvaležna, ker si bil ves čas z menoj.

In me je prosila, naj ji pripovedujem o veliki ljubezni.

Rekel sem ji: Duša predano ljubi Boga. Ljubi ga z vsem žarom. Njena ljubezen je popolna. In če se zgodi, da duša, ki biva v srcu, zamenja drugo živo bitje z Bogom, ga vzljubi z nadnaravno močjo. To je seveda prevara; duša je bila zaslepljena. Vendar, samo v tem primeru nastane UN GRANDE AMORE. To se je zgodilo meni. S takšno močjo in popolno predanostjo sem ljubil Noemi.

– Povej mi, pripoveduj mi o njej, o popolni ljubezni.

– Ko sem jo najbolj ljubil, bilo je prejšnje poletje, mi je iz prsi zadišalo po vrtnicah, nageljnih, vijolicah, ciklamah... in zagledal sem velik snežno bel cvet, ki mi je rasel iz srca in se počasi razpiral; dvanajst cvetnih listov je bilo dvanajst odprtih dlani in iz središča cveta je brizgal vodometa slepeče svetlobe in lepote...

– Še, še mi pripoveduj!

– Kadar tako vzljubiš in ljubiš, ne moreš živeti. Vsa čutila hlepijo samo po ljubljeni, vse misli so ena sama misel: njeno ime. Vse sekunde dneva se zlivajo v en sam trenutek: v njen poljub. In ker je človekovo telo nepopolno, a duša popolna, začutiš nemoč, zaznaš prepad, brezno... Duša poleti čez, telo ostaja tostran, in to povzroči neznosno bolečino in trpiš, ker ne moreš, ker ti v telesu ni dano, ker je neuresničljivo, nedosegljivo... in se trgaš na dvojce in blazniš bolj in bolj v en sam KRIK...!

– Še, še mi pripoveduj. Prosim, govori!

– Vetra, kako naj ti povem, kar se z besedami ne da izraziti? Kako?

– Vem. Razumem.

Prvič, odkar potujeva skupaj, se dotakne moje roke, poboža dlan, pa se hitro umakne, kot da bi se pokesala...

– Rada bi doživela takšno ljubezen.

– Tega ne moreš doseči z voljo. To se zgodi ali pa se ne zgodi. Takšna ljubezen je milost, je najvišji dar. Vse življenje sem hrepenel po njej, pa se tega sploh nisem zavedal.

– Mi lahko poveš, kakšna je bila?

– Noemi? Bila je ženska – otrok – angel...

– Še jo ljubiš.

– Še vedno? Mislim, da...

– ... se to ne bo nikoli končalo, kajne?

– Ne vem. Morda.

- Misliš, da bi midva, ti in jaz, takrat, ko sva klečala pred Materjo...

Bila je polnoč, ko sva se pred dobrim mesecem pripeljala do skromne kapelice sredi vasi. Preden sva šla na pot k Njej, sva sedela v neki gostilni in se veliko pogovarjala. Pravila mi je o doživetjih na dveh intenzivih razsvetljenja in o tem, kako je bila nekoč že klinično mrtva. Med gradnjo hiše se je ponesrečila. Da bi ublažili bolečine, so ji dali piti žganje. Spila je precej, nato pa v bolnici to zamolčala. Po narkozi ji je nehalo biti srce. Bila je mrtva kar precej časa. V tem stanju se ji je razkrila skrivnost SMRTI. Razodetje skrivnosti življenja in smrti je bilo tako preprosto in hkrati, kot je rekla, odštekano, da se je, ko je bila torej že mrtva, začela noro krohotati. Bil je namreč štos, je rekla, vse skupaj je samo trik, smešno enostaven in banalen trik. Smrti namreč sploh ni, je rekla. Vse je le štos, razumeš?! To življenje in smrt in vse skupaj je le trik. In ko to v blisku dojameš z vsemi možganskimi celicami naenkrat, te hoče raznesti od smeha. Noro, ti rečem, totalna odštekano! Se sploh ne da povedat, kako je vse skupaj preprosto. Tako zelo preprosto, da je prav zaradi tega genialno. Še nikoli se nisem tako krohotala kot takrat, ko sem bila mrtva. Dojameš, razumeš, štekaš vse skupaj, in se ti utrga. Samo potem, ko sem bila spet živa, nisem nič več razumela. Prej mi je bilo vse jasno, potem nič več. Le tega se jasno spominjam, da smrti sploh ni. Smrt je samo trik, razumeš, takšen štos, vi bi rekli: finta. Stopiš čez in spoznaš. Štekaš zadevo. To je vse. Potem pa, ko si spet živ, ti ni nič več jasno. Vse je spet tako prekleto težko, zaresno, usodno, moreče... In si spet v labirintu.

V sadno kupo, ki jo je prinesla natakara, je bila zataknjena marela. To igračko je kar naprej vrtela med prsti in mi jo nezavedno kazala kot nekakšen simbol ali ključ do skrivnosti...

In potem me je nepričakovano vprašala, ali sem za to, da narediva nekaj odštekanega. Pokimal sem in rekel, da sem bil vedno za nore stvari.

Zresnila se je, se mi zazrla v oči in me vprašala: Ali veš, kam me že dolgo vleče? Zelo močno me vleče tja...

- V norost, sem rekel. In dodal: Tudi mene.

- A veš, to ni prava norost. Gre za hojo po robu med enim in drugim svetom. Gre za izziv.

- Vem. In ko tako stopaš med TU in TAM, med DASEIN in JENSEITS, se ti odpira tretje oko.

- Ne. Ne čisto tako. Seveda, tudi to. Ampak še nekaj drugega. Začenjaš razumevati, kar je sicer skregano z razumom, z logiko, se pravi z zdravo pametjo. Dano ti je pronicniti čez in tam začasno bivati, tisti svet preučevati, se z njim bogatiti, polniti...

- ... in je zelo nevarno.

- Zelo moraš paziti, da ne pozabiš na ta svet. Če se ti to zgodi, ostaneš tam in tega sveta zate potem sploh ni več.

- Ti uspeva potovati tja in nazaj?

- Še kar. Vendar nikoli ne grem daleč. Bojim se.
- In kam bova šla zdaj?
- K Materi.
- Prav. Vodi me.

In zdaj sva tu, pred kapelico.

Preden sva pokleknila, je stopila k eni od prižganih sveč in v njenem ognju počasi in zelo premišljeno, zelo zbrano sežigala plastično igračko, tisto marelo, ki je bila zataknjena v sadno kupo. Vse je sežigala, tudi pecljast držaj. In marele ni bilo več.

In bila je polnoč, ko sva prispela do Nje. Samevala je in naju čakala. Pokleknila sva in Vetra je zaječala, zvilo jo je, stisnilo. Ne vem, kaj je čutila in na kaj je mislila, a jaz sem molil in prosil. Približno takole: Mati, ne zameri, ker sva prišla k tebi v takšnem stanju in ob tej uri. Tvoja otroka sva; izgubljena, zablodela, ranjena in žalostna. Tavava po svetu brez vodnika. Mati, ozri se na naju in položi svojo dlan na najini srci. Glej, ljubljena, kako daleč sva od tvoje Ljubezni, kako sva zmedena in kako ničesar ne razumeva in nič ne veva. In Vetra, ki se izgublja, ki beži pred vsemi in pred samo sabo in ki hoče biti hkrati ženska in moški in ki sovraži moške, ker ni sposobna ljubiti sebe...

- Matej, sem tedaj zaslišal notranji glas, utihni! Ne žali tišine. Ne blebetaj. Dovolj je, da sta prišla sem. Dvigni oči k meni, sin moj.

In sem dvignil pogled in ostrmel. Marija je plamenela v živi svetlobi. In postalo me je sram mojega jecljanja. Sklonil sem glavo in zaječal, kot je malo prej Vetra.

Takrat, v tisti noči, tam ob Materi, sem poljubil Vetro na čelo. Stala sva ob stebričku, ki naj bi označeval mesto najmočnejšega sevanja "kozmične energije". Stala sva vsak na svoji strani. In sem se nagnil čez in jo poljubil. Ne kot žensko, ne kot prijateljico, ne kot sestro, ne kot ženo, ne kot kamen...

Potem sva se spet vozila skozi noč. Vodila me je v svojo rojstno vas in mi pokazala kraj, kjer je kot deklica doživela srečanje z NJIMI, in še kraj, kjer se zvonjenje iz domače cerkve potisočeri.

- Kot da bi zvonilo tisoč zvonov hkrati, je razlagala.

- In kdo so bili ONI?

- Ne vem. Angeli, duhovna bitja. Veliko so mi povedali, razložili, pokazali, mi razodeli, me na nekaj pripravljali, me z nečim usklajevali...

- Skrivnosti?

- Da. Skrivnosti. Ne vem. Morda to. Ali pa kaj drugega. Glej, tam je moja rojstna hiša. Tista na hribčku.

Peljeva se mimo, in ko tako minevava skozi noč, mi razlaga: Tu sem vedno čutila dobro energijo, a tu slabo, in tu spet dobro... a na tem mestu ne je bilo vedno noro strah...

- Strah?

- Vsak drugi dan tečem po pet, deset kilometrov. Ko sem zadnjič tekla in se bližala vasi in je bila že noč, me je zgrabila panika in vame je prodrla nora groza. Na

ves glas sem kričala. Kričala sem in tekla, kričala in nemela od nepojmljive groze. Kot da bi prihajalo nad nas nekaj neopisljivo strašnega.

– Nad nas?

– Nad nas vse, ja. Spuščalo se je z neba in lezlo iz zemlje in ni bilo več nobenega upanja, nobene rešitve, nobenega izhoda...

– Pa si vseeno tekla?

– Seveda. Če bi se ustavila, bi me raztrgalo... Glej, tam, pri tistem drevesu (peljeva se med hišami, mimo ulične svetilke) sem vedno drhtela. Že kot otrok. Tam je moje telo drobno, drobno trepetalo, mrlelo. Vse celice, vse molekule, atomi. Neznosno, a hkrati prijetno, drobno, drobno mrgolenje...

– Vetra...

– Tu sem doma. Tu zdaj stanujemo. Ne ustavljam, pelji naprej. Rada bi bila še malo s tabo. Tja zapelji. Tako. Ustavi.

Ustavil sem, ugasnil motor in zamižal. Tudi v meni tisto sladko mrlenje...

Bilo je toliko svetlobe, da sem zaznaval njen profil. In spet sem začutil tisto doslej neznano, nedoločljivo ljubezen; da bi jo objel, stisnil k sebi, jo zaščitil, ji odvezal ranjenost. Ena sama nežnost in sladka milina.

Poljubljal sem ji roko; vsak prst posebej, hrbtišče dlani, dlan... Ni se branila, a tudi sodelovala ni. Kot da ji je vseeno. Moji prsti, blazinice na njih... in sem ji blazinil roke, ji poljubljal obraz: čelo, lice, ustnice... Bila je daleč od mojih poljubov in dotikov. Silno daleč. Izgubljena v gluhoti dna.

– Vetra!

– Moji prsti so enako dolgi kot tvoji, je rekla in pomerjala svoje ob moje.

Presenečeno je vzdiknila: Saj sem vedela!

Prepletla je svoje prste z mojimi in čutil sem, da sprejema mojo žalost. Potopila se je vame in me spoznavala od znotraj, me sprejemala takšnega, kakršen sem v resnici.

– Vse se mi ruši. Moj zakon, moja družina... Prihajam, odhajam, bežim, se vračam, si želim, a hkrati nočem... Združujem da in da v NE, in ne in ne v DA, a hrepenenje ostaja nespremenjeno. Močno. Vedno močnejše. Ko bi vsaj vedeli, po čem hrepenimo!

Ozrem se. Nekdo stoji za avtom in naju opazuje. Črna silhueta v oblaci, na dež se pripravljajoči noči. Pojavi se miška, steče pod naju.

– Kdo je bil?

– Moj drugi jaz.

– Moj temni angel.

– Moj svetli angel.

– Najini senci.

– Angel varuh.

– Ne, bila je miška.

– Resniča ali simbolična?

– Oboje.

– Ne. Bil je moj drugi jaz!

Moje ustnice na njenih. Rahlo jih razpre, razpira. Vendar še vedno: dotik brez želja. Kot rosa, ki ovlaži liste. Kot rosa, ki se zjutraj spremeni v meglico.

– Spet bom šla na intenziv. Zadnjič je bilo super. Slavinski mi je rekel: Mala, bila si strašna! Strašna.

Razmišljam, ko počiva njena dlan ob moji: Kaj išče ta moja Vetra? Po čem hlepi njena duša? Česa prosi Boga, ki ga ne priznava? Ali pa... morda... da ga ljubi njena duša. Da te ljubi moja duša.

– Jaz sem čarovnica. Tudi moja prijateljica je čarovnica. Jaz sem črna noč. Zemlja. Gomila. Zemlja, zemlja! Noč brez povratka dneva.

Ah, ne verjamem, da je čarovnica. One ne hodijo k Materi, čarovnice ne ljubijo delfinov, jih ljubeče ne kličejo. In se ne potapljajo v ledeno morje sredi noči in ne pošiljajo v nebo krikov, ki so molitev in prošnja in usmiljenje.

Ali pa? In si res čarovnica. In jaz čarovnik. In kaj sploh delava tu sredi teme? Zablodela otroka, ki sta izgubila lučko-kresničko vodnico in zdaj tavata in jočeta brez solz, brez usmiljenja.

– Morje me privlačuje. Ko bi imela hišico ob obali, bi se mi izpolnila največja želja. Ljubim morje. Ljubim, ljubim.

Sklenil sem, da ji pričaram to hišico. Postavil jo bom ob oljčni gaj, na rob bele skale in do morja ji bom izklesal stopnice, ji zgradil pomol in ob skalah zravnal peščeno obalo. Da se bo brez strahu hodila kopat ob polni luni in da ji ne bo treba več s kriki brizgati v nebo bolečine in svoje obupne ranjenosti. Poškropil jo bom s studenčnico, izvirajočo iz rdeče zemlje, da bo česčena in pregrešna. Zakopal jo bom med korenine borov, da bo močna, in med korenine oljk, da bo mila, in med korenine hrastov, da bo vzdržljiva. Razpršil jo bom v brinov dim, da bo skrivnostna in jo bo sprejelo moje nemo in mrtvo ljudstvo. In mazilil jo bom z oljčnim oljem, da bo sveta, sveta.

– Tisti starec v groznjanski cerkvi, ki je šepal in hodil z berglami... veš, kako me je plašil, kako sem se ga bala!

– Zakaj?

– Ne vem. Nisi čutil?

– Ne. Bil je cerkovnik. Ko je postoril, kar je bilo treba, je utrujen sedel in še on malo pomolil. Nič drugega.

– A jaz sem se ga bala.

– Bil je utrujen starec. Samo to.

– Kaj imaš v žepu, tu, kjer otipavam?

– Kostanj s Huma.

– Mi daš enega?

– Dam ti vse.

In jo v duhu spet vidim: stoji pod pokopališčem. Zahajajoče sonce ji zlati biserno krono. In jo vidim, ko plane iz sna, tam v hotelu, in steče na balkon pozdravit vzhajajoče sonce. In ji jutranje nebo pokloni milino. In vidim jo, ko stiska na prsi Alice iz devete dežele in umira od radosti in ljubezni. In čutim, kako plameni ta breztelesna ljubezen in kako trepeta v strahu, da ne bi dokončno zatavala midva, njena izgubljenka, v blodno iskanje začarana otroka.

Vetra šteje: ...pet, šest, sedem. Sedem jih imaš. Sedem mi jih daš?

– Vseh sedem.

– Hm...

Spravi jih v žep bunde in reče zamišljeno: Moja dlan se dotika tvoje; moje življenje lega vate in tvoje v moje. Toda ne zdaj in ne tu. Morda v naslednjem življenju.

– Da, pokimam, morda v naslednjem. To se pravi: v tem, edinem.